

P a r l a m e n t Č e s k é r e p u b l i k y

P o s l a n e c k á s n ě m o v n a

2 0 0 9

5. volební období

852

V l á d n í n á v r h,

**kterým se předkládá Parlamentu České republiky k vyslovení souhlasu
s ratifikací Dohoda mezi Českou republikou a Kanadou o podpoře a
ochraně investic, podepsaná dne 6. května 2009 v Praze**

Návrh usnesení Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR

Poslanecká sněmovna Parlamentu České republiky s o u h l a s í s ratifikací Dohody mezi Českou republikou a Kanadou o podpoře a ochraně investic, podepsané dne 6. května 2009 v Praze.

Předkládací zpráva
pro Parlament ČR

Dne 6. května 2009 byla v Praze podepsána Dohoda mezi Českou republikou a Kanadou o podpoře a ochraně investic. Usnesením č. 722 ze dne 27. června 2007 vyslovila vláda České republiky souhlas s jejím sjednáním.

I.

Vzájemná ochrana a podpora investic mezi Českou republikou a Kanadou je upravena Dohodou mezi vládou ČSFR a vládou Kanady o podpoře a ochraně investic, která byla podepsána dne 15. listopadu 1990 v Praze a vstoupila v platnost dne 9. března 1992.

V souvislosti s touto dohodou byla Česká republika, jako přistupující stát Evropské unie, upozorněna v roce 2003 dopisem komisařů Verheugena a Lamyho na závazky vyplývající z článku 6.10 Aktu o podmínkách přistoupení České republiky a článku 307 Smlouvy o založení ES. Na základě těchto ustanovení je Česká republika povinna uvést všechny svoje mezinárodně právní závazky, do kterých vstoupila před svým členstvím v EU, do souladu s komunitárním právem. Evropská komise v této souvislosti konstatovala, že rozpor mezinárodních smluv s komunitárním právem lze odstranit změnou dohody nebo ukončením její platnosti. Ve shora uvedeném dopise evropských komisařů byla Česká republika výslovně upozorněna na neslučitelnost určitých ustanovení Dohody o ochraně investic s Kanadou s komunitárním právem. Evropská komise v této souvislosti nabídla České republice technickou pomoc při jednáních s Kanadou o změně investiční dohody.

S ohledem na závazky vyplývající z Aktu o podmínkách přistoupení a Smlouvy o založení ES byla souběžně provedena revize všech dohod o ochraně investic, které Česká republika uzavřela se třetími státy před svým vstupem do EU, z hlediska jejich slučitelnosti se závazky vyplývajícími z členství v EU.

Po konzultacích s Evropskou komisí byly označeny jako nekompatibilní ty dohody o ochraně investic, které neumožňují v souladu s články 57, 59 a 60 SES aplikovat rozhodnutí Rady EU a přijmout ochranná opatření omezující volný pohyb kapitálu do a ze třetích zemí, pokud hrozí vážné obtíže při fungování hospodářské a měnové unie. Kromě toho jsou v nesouladu s komunitárním právem také ty dohody o ochraně investic, které neumožňují přijmout na základě článků 60 a 301 SES opatření na ochranu základních bezpečnostních zájmů, mezi které patří rovněž zájmy vyplývající z členství smluvní strany v celní, hospodářské nebo měnové unii; v případě ČR se jedná o zájmy Evropské unie. Dohody o ochraně investic uzavřené Českou republikou dále obsahují v zásadě příliš široký závazek poskytovat investorům druhé smluvní strany národní zacházení a doložku nejvyšších výhod, aniž by byl tento závazek doprovázen výjimkami ze zvýhodněného zacházení, které se poskytuje v rámci zemí EU nebo zacházení, které ES poskytuje třetím zemím na základě mezinárodních smluv.

Pokud by Česká republika nedodržela závazek vyplývající z článku 307 Smlouvy o založení ES a neuvedla dohody o ochraně investic, které uzavřela s nečlenskými státy EU, do souladu s komunitárním právem, vystavila by se hrozbě tzv. infringement procedure - řízení pro porušení závazků z komunitárního práva podle článku 226 SES. Nevyhoví-li členský stát

povinnostem vyplývajícím ze Smlouvy o založení ES, může Evropská komise předložit věc Soudnímu dvoru, který má pravomoc v konečném důsledku uložit i finanční sankce. S ohledem na to byl v roce 2005 zahájen proces renegociace všech dohod o ochraně investic, které Česká republika uzavřela před svým vstupem do Evropské unie se třetími státy. Tato jednání nadále pokračují, v některých případech se již podařilo renegociaci úspěšně dokončit.

Shora uvedené neslučitelnosti s komunitárním právem byly identifikovány rovněž v Dohodě o ochraně a podpoře investic s Kanadou z roku 1990. Jak bylo naznačeno výše, Evropská komise, s ohledem na politicko-hospodářský význam Kanady, vyzvala Českou republiku a některé další přistupující státy, aby bez odkladu odstranily neslučitelnost svých bilaterálních investičních dohod s Kanadou. Česká republika v této souvislosti předpokládala, že jednání o změně Dohody o ochraně s Kanadou budou probíhat obdobným způsobem jako harmonizační jednání týkající se Dohody o ochraně a podpoře investic s USA, tzn. že se jednání budou účastnit oba smluvní státy a jednání se bude týkat pouze harmonizace investiční dohody se závazky vyplývajících z členství České republiky v Evropské unii. Pro informaci uvádíme, že k renegociaci bilaterální investiční dohody s Kanadou bylo Evropskou komisí vyzváno rovněž Slovensko, Maďarsko, Polsko, Litva a Rumunsko, jejichž dohody jsou fakticky totožné s česko-kanadskou investiční dohodou. Bez ohledu na uvedený předpoklad však Evropská komise, bez účasti dotčených členských států, expertně dojednala v roce 2004 s Kanadou text nové bilaterální dohody o ochraně investic, která měla nahradit příslušné existující investiční dohody.

Zde je však nutno konstatovat, že Kanada využila harmonizačních jednání k tomu, aby z důvodu ochrany svých zájmů v oblasti investic prosadila do nové dohody modifikace, které nemají žádnou spojitost s komunitárním právem a z pohledu ČR jako člena EU náleží do její národní působnosti a zástupci EK v tomto ohledu překročili svoji působnost. Avšak v rozsahu, ve kterém nová dohoda upravuje otázky související se závazky členských států, které vyplývají z práva EU/ES, Česká republika respektovala text dojednaný mezi Evropskou komisí a Kanadou. Evropská komise v této souvislosti uvedla, že z hlediska zajištění souladu nové dohody s *acquis* je sjednaná dohoda dobrým kompromisem.

Vzhledem k tomu, že Česká republika neměla možnost projednat a posoudit kanadské návrhy týkající se její působnosti na expertní úrovni, informovala Evropskou komisí a Kanadu, že jednání v této části dohody nepovažuje za ukončená. Na žádost ČR proto byla znovu otevřena bilaterální jednání mezi Českou republikou a Kanadou týkající se výhradně ustanovení, která do nové dohody navrhla Kanada a která se nedotýkají komunitárního práva.

Česká strana během bilaterálních jednání požádala Kanadu o podrobné vysvětlení důvodů, které ji vedly k předložení uvedených návrhů. Na základě poskytnutého zdůvodnění ČR některé z kanadských návrhů přijala. Úpravy navržené kanadskou stranou z části reflektují vývoj v oblasti mezinárodně právní ochrany investic, ke kterému došlo od doby sjednání investiční dohody v roce 1990. V tomto ohledu považovala česká strana modernizaci investiční dohody za přínosnou. Na druhou stranu však v případě jiných kanadských návrhů probíhala mezi oběma stranami intenzivní diskuse ohledně nalezení vzájemně přijatelného řešení. To se týkalo především tzv. Přílohy B, která upravuje otázku veřejnosti rozhodčího řízení mezi investorem a hostitelskou smluvní stranou a přístupu třetích stran do řízení. Kanada zpočátku prosazovala úplné otevření rozhodčího řízení veřejnosti, Česká republika naopak trvala na dodržení zásady neveřejnosti, kterou se rozhodčí řízení obecně řídí. V zájmu dokončení jednání o návrhu nové dohody však Česká republika i Kanada musely učinit určité ústupky, na jejichž základě se pak podařilo dosáhnout kompromisního řešení v otázce

veřejnosti rozhodčího řízení. Je třeba podotknout, že pokud by ČR v této věci nepřipustila možnost kompromisu a trvala na úplném vypuštění Přílohy B z dohody, jednání by se zřejmě nepodařilo uzavřít. Odstranit nekompatibilitu dohody z roku 1990 s komunitárním právem by pak bylo možné pouze ukončením platnosti této dohody, takový krok by však mohl mít nepříznivý dopad na česko-kanadské vztahy.

Jednání probíhala v zásadě korespondenční cestou; na pozvání kanadské strany se v Ottawě v roce 2005 za účasti zástupců obou stran uskutečnilo expertní jednání o návrhu nové dohody. Bilaterální jednání poté pokračovalo výměnou písemných stanovisek a podařilo se dokončit v lednu 2007.

II.

Předložený návrh nové Dohody mezi Českou republikou a Kanadou o podpoře a ochraně investic je založen na textu platné Dohody o ochraně investic s Kanadou, která byla podepsána v roce 1990. Návrh nové dohody obsahuje ustanovení, která zajišťují soulad nové dohody s právem EU/ES. Nadto byla do nové dohody, na návrh Kanady, vložena nová ustanovení, jejichž znění je výsledkem bilaterálních česko-kanadských jednání.

Vzhledem k tomu, že se předložený návrh Dohody s Kanadou odchyluje od tzv. vzorové dohody o podpoře a ochraně investic schválené usnesením vlády č. 303 ze dne 7. dubna 1999, byl návrh Dohody předložen vládě ČR k projednání před vlastním podpisem smluvního dokumentu.

Nová dohoda se odlišuje od Dohody mezi vládou ČSFR a vládou Kanady o podpoře a ochraně investic, která byla podepsána dne 15. listopadu 1990 v Praze, v následujících ustanoveních:

1) ČLÁNEK I - DEFINICE

písm. (a) – definice pojmu „právnícká osoba spojená s další osobou“

Pro účely článku VII, odstavce (6) je definováno, za jakých podmínek je právnícká osoba spojená s další osobou, tzn. pokud ji řídí nebo je naopak touto další osobou řízena, popř. když jsou obě řízeny jinou, třetí osobou. Podle uvedeného odstavce (6) je smluvní strana oprávněna omezit převody plateb mezi finanční institucí a osobou s ní spojenou, pokud tak učiní z důvodu zachování bezpečnosti, dobrého stavu, bezúhonnosti nebo odpovědnosti finanční instituce. Tato definice vychází z Dohody GATS, článku XXVIII (n) (iii).

písm. (b) – definice pojmu „důvěrná informace“

Definice „důvěrných informací“ byla do návrhu dohody vložena v souvislosti s návrhem Přílohy B, která upravuje nakládání s důvěrnými informacemi v rozhodčím řízení mezi investorem a hostitelskou smluvní stranou. Za důvěrné informace se považují důvěrné obchodní informace (obchodní tajemství) a další informace, které jsou chráněné proti zveřejnění podle právního řádu některé ze smluvních stran. Rozhodnutí, zda bude určitá informace v rozhodčím řízení chráněna jako důvěrná, tudíž závisí na splnění podmínek daných příslušným právním řádem smluvní strany a není ponecháno na uvážení rozhodčího soudu. Tato podmínka byla do definice vložena na návrh ČR.

písm. (c) – definice pojmu „finanční instituce“

Podle této definice se za finanční instituci považují společnosti, které jsou regulovány v souladu s právním řádem smluvní strany, na jejímž území vykonávají činnost, a je nad nimi vykonáván dozor jako nad finančními institucemi. Mezi tyto instituce patří kupř. banky, pojišťovny, obchodníci s cennými papíry, penzijní fondy nebo investiční společnosti a fondy. Uvedená definice byla do dohody vložena s ohledem na článek X dohody (Řešení sporů mezi investorem a hostitelskou smluvní stranou), podle kterého může finanční instituce jako investor žalovat druhou smluvní stranu pouze pro porušení článků VI (Vyvlastnění), VII (Převod finančních prostředků) a XV (Závěrečná ustanovení).

písm. (f) - definice pojmu „opatření“

Pro účely dohody definice specifikuje, co se rozumí termínem „opatření“. Jedná se o zákony a předpisy, ale také o postupy, požadavky nebo zvyklosti, které přijímá a provádí smluvní strana a které mohou být předmětem rozhodčího řízení podle této dohody.

písm. (g) – definice pojmu „veřejný subjekt“

Veřejný subjekt znamená centrální banku nebo jiný měnový úřad měnové unie, jíž je smluvní strana členem. V případě České republiky se toto ustanovení vztahuje především na Českou národní banku, resp. Evropskou centrální banku, které jsou podle článku IX, odst. (4) – Všeobecné výjimky, oprávněny přijímat opatření k provádění měnové, úvěrové nebo kurzové politiky, přičemž tato opatření nemohou zakládat porušení dohody o ochraně investic.

písm. (h) – definice pojmu „výnosy“

Na návrh Kanady byl ilustrativní výčet druhů výnosů rozšířen o „výnosy v naturáliích“. Česká republika s tímto návrhem souhlasila, neboť pouze výslovně potvrzuje, že se za výnosy ve smyslu této dohody považují také výnosy v naturáliích.

2) ČLÁNEK II, Odst. (4) – PODPORA INVESTIC

Kanada navrhla vložit do článku II nový odstavec, kterým smluvní strany uznávají, že zmírňování standardů v oblasti ochrany zdraví, bezpečnosti nebo životního prostředí za účelem přilákání zahraničních investic, je nežádoucí. Opatření, která stát v těchto oblastech přijímá, jsou sledována různými nevládními organizacemi. Uvedené ustanovení těmto organizacím a potenciálním investorům signalizuje, že na území obou států je vyspělé investiční prostředí.

Pokud by se však jedna smluvní strana domnívala, že druhá smluvní strana takovou podporu ve formě snižování standardů nabízí, může vyzvat druhou smluvní stranu ke konzultacím. Vzhledem k tomu, že se nejedná o právně vynutitelný závazek a není s ním spojena hrozba žádné sankce, včetně rozhodčího řízení, Česká republika na uvedený návrh přistoupila.

3) ČLÁNEK III – OCHRANA INVESTIC

Poznámka č. 1 týkající se vlád samosprávných celků – na základě požadavku Kanady jako federálně uspořádaného státu byla do dohody vložena poznámka, která upřesňuje, že se národní zacházení a doložka nejvyšších výhod posuzuje podle zacházení, které je za podobných okolností investorům poskytováno v rámci příslušné provincie. Z uvedeného vyplývá, že český investor bude mít nárok pouze na to nejlepší zacházení, které je poskytováno kanadským investorům nebo investorům třetích států na území dané provincie,

nelze však požadovat lepší zacházení, které je poskytováno zahraničním nebo domácím investorům v jiné části Kanady. Vzhledem k tomu, že Česká republika nemá federativní uspořádání, tento princip se na ni nevztahuje.

Odstavec (1)

Investicím a výnosům investorů smluvní strany je poskytnuta ochrana v souladu s minimálními standardy mezinárodního práva obyčejového, včetně spravedlivého a rovného zacházení a plné ochrany a bezpečnosti. Koncept přijatý na základě kanadského požadavku je, na rozdíl od české vzorové dohody, ve svém obsahu užší a stanoví, že smluvní strany garantují závazek ochrany investic dodržáním pouze minimálního standardu mezinárodního práva obyčejového, přičemž požadavek na poskytnutí spravedlivého a rovného zacházení a plné ochrany a bezpečnosti nevyžaduje další zacházení, které tento minimální standard převyšuje. Rozhodnutí, že bylo porušeno jiné ustanovení této dohody nebo jiné mezinárodní dohody nezakládá samo o sobě skutečnost, že bylo porušeno ustanovení článku III, odst.1 této dohody. Užší pojetí představuje pro smluvní stát větší jistotu, pokud se jedná o chování, které by mohlo být považováno za porušení Dohody, neboť požadavky na ochranu investic druhé smluvní strany na území hostitelské země jsou omezeny na minimální požadavky mezinárodního práva obyčejového.

Ze shora uvedených důvodů ČR na kanadský návrh přistoupila. Pro informaci se uvádí, že toto ustanovení není nové a v předchozím případě bylo sjednáno v Dohodě o ochraně investic s Mexikem.

Odstavce (2) až (4)

Tato ustanovení, která upravují režim národního zacházení a doložky nejvyšších výhod, se téměř shodují s úpravou podle Dohody z roku 1990. Na návrh kanadské strany byla do uvedených odstavců vložena fráze „za podobných okolností“ (in like circumstances), která určuje za jakých podmínek bude investorovi druhé smluvní strany poskytnut režim národního zacházení nebo doložky nejvyšších výhod. Investor bude mít nárok na takové zacházení, které smluvní strana, za podobných podmínek, poskytuje svým vlastním investorům nebo investorům ze třetích států. Podmínkou aplikace národního zacházení a doložky nejvyšších výhod proto bude srovnání faktických okolností, za kterých je poskytováno zacházení jiným investorům v obdobných sektorech. Určení, zda se jedná o „podobné okolnosti“, proto vyžaduje zkoumání každého jednotlivého případu. Cílem shora uvedené úpravy je rovněž zamezit diskriminaci, která upřednostňuje domácí investory nebo určité společnosti.

4) ČLÁNEK IV – VÝJIMKY

Upravuje výjimky z režimu národního zacházení a doložky nejvyšších výhod.

Odstavec (1)

Na základě požadavku Kanady byl do dohody vložen odstavec (1), na jehož základě bude smluvní strana oprávněna ponechat v platnosti existující tzv. non-conforming measures (nevýhovující opatření) – tzn. opatření, která nejsou v souladu se závazkem nediskriminace podle odstavců (2) a (3) článku III nebo opatření, která se týkají privatizace státních podniků. Jedná se o výjimky z doložky nejvyšších výhod, které smluvní strana udržuje na národní úrovni, na rozdíl o výjimek upravených následujícími odstavci (2) až (4), které vyplývají z členství v regionální hospodářské a integrační unii (v případě ČR se jedná o EU).

Smluvní strana je rovněž oprávněna měnit tato nevyhovující opatření, aniž by musela vůči investorům dodržovat závazek nediskriminace. Z uvedeného plyne, že smluvní strana může zacházet s investory druhé smluvní strany odlišně než s investory ze třetích zemí; rozdílné zacházení by mohla uplatnit také při privatizaci státního podniku. Na druhou stranu je však investorům poskytnuta záruka, že nevyhovující opatření bude do budoucna možné pouze liberalizovat, tzn. zmírňovat existující diskriminaci investora. Smluvní strany dále nebudou oprávněny přijímat nová diskriminační opatření, s výjimkou opatření týkajících se nakládání se státními podniky, rozšiřovat je nebo prohlubovat jejich nesoulad s předloženou dohodou.

Česká republika požadavek Kanady akceptovala, neboť Kanada na druhou stranu přijala návrh harmonizační klauzule týkající se výjimky z lepšího zacházení, které Česká republika poskytuje investorům a investicím v rámci Evropské unie (viz následující). Výhodu této úpravy lze spatřovat i v tom, že smluvní strana může zachovávat nevyhovující opatření, ačkoli by toto opatření jinak bylo v rozporu se závazkem doložky nejvyšších výhod.

Na žádost české strany Kanada předložila ilustrativní přehled sektorů, ve kterých jsou aplikována nevyhovující opatření. Jedná se o sektor letectví, telekomunikačních sítí a služeb, rybolovu, námořnictví a finančních služeb. Z pohledu České republiky nejsou nevyhovující opatření uplatňována.

Odstavce (2) až (4)

Z podnětu Evropské komise byly do dohody vloženy harmonizační klauzule upravující výjimku z režimu národního zacházení a doložky nejvyšších výhod. Na základě této výjimky bude moci Česká republika poskytovat výhodnější zacházení ostatním členským státům EU nebo třetím zemím na základě mezinárodních smluv mezi EU a jejími členskými státy a třetími zeměmi (např. Švýcarsko, Norsko, Lichtenštejnsko, Island). Jedná se o výjimku z principu nediskriminace, která umožňuje poskytovat investorům z EU a z některých třetích států lepší zacházení, než které poskytuje kanadským investorům a jejich investicím, přičemž toto diskriminační zacházení nebude možné považovat za porušení závazků vyplývajících z česko-kanadské dohody o ochraně investic.

5) ČLÁNEK VI – VYVLASTNĚNÍ

Poznámka č. 2 – k tomuto článku je na závěr Dohody připojena Příloha A, která obsahuje vysvětlení nepřímého vyvlastnění. Samotný článek VI standardním způsobem upravuje otázku vyvlastnění investic investora jedné smluvní strany na území druhé smluvní strany a jeho znění je totožné s Dohodou z roku 1990.

6) ČLÁNEK VII – PŘEVOD FINANČNÍCH PROSTŘEDKŮ

Do článku o převodech byly vloženy nové odstavce (3) až (7).

Odstavec (3)

Upravuje případy, za kterých je smluvní strana, na základě svých právních předpisů, oprávněna zabránit převodu plateb, např. z důvodu ochrany práv věřitele nebo zajištění výkonu soudního rozhodnutí. Česká strana přijala kanadský návrh odstavce (3), neboť zohledňuje praxi používanou oběma smluvními státy.

Odstavec (4) a (5)

Ustanovení odstavce (4) smluvním stranám zakazuje, aby svým investorům nařizovaly převod finančních prostředků souvisejících s investicí umístěnou na území druhé smluvní strany. Podle názoru Kanady by takový požadavek mohl mít značné makroekonomické dopady na hostitelskou zemi. Vzhledem k tomu, že český právní řád takový požadavek neukládá, bylo možné na tento závazek přistoupit. Tento zákaz však smluvní straně nebrání v tom, aby přijímala opatření týkající se omezení převodů v případech uvedených v odstavci (3).

Odstavec (6)

Kanada navrhl vložit do dohody ustanovení, na jehož základě bude smluvní strana oprávněna zakázat nebo omezit transfery plateb prováděné finančními institucemi, pokud to smluvní strana bude považovat za nezbytné k zachování jejich dobrého stavu. Jedná se o opatrnostní klauzuli, která se zaměřuje například na situaci, kdy se zahraniční banka nebo její pobočka ocitne ve vážných finančních potížích a převod jejích finančních prostředků mimo území dotčené smluvní strany by mohl ohrozit potřebnou výši jejich kapitálových rezerv.

Česká strana s tímto návrhem souhlasila, neboť se jedná o opatření, které je v zájmu stability finančního sektoru.

Odstavec (7)

Tento odstavec upravuje výjimku z volného převodu výnosů v naturáliích za okolností, kdy smluvní strana pociťuje nedostatek komodit používaných jako platební prostředek. Tento odstavec vychází z ustanovení Dohody WTO a GATT, čl. XI, které jsou pro Českou republiku závazné. Z tohoto důvodu česká strana na návrh Kanady přistoupila.

7) ČLÁNEK IX – VŠEOBECNÉ VÝJIMKY

Tento článek upravuje všeobecné výjimky ze závazků vyplývajících z předložené dohody o ochraně investic.

Odstavec (1)

Tento odstavec vychází z článku XIV, písm. a), b) a c) Dohody GATS. Na jeho základě budou smluvní strany oprávněny přijímat nediskriminační opatření na ochranu života a zdraví lidí, zvířat nebo rostlin, přírodních zdrojů, včetně opatření k zajištění souladu s právními předpisy, které nejsou v rozporu s touto dohodou. Vzhledem k tomu, že tento návrh potvrzuje právo smluvních stran přijímat opatření podle Dohody GATS, česká strana neměla proti jeho vložení námitek.

Odstavec (2)

Cílem této úpravy je poskytnout smluvním stranám možnost přijímat opatření na ochranu bezpečnosti a stability finančního systému. Tato opatření budou spravedlivá, přijatá v dobré víře a nebudou svévolná. Jedná se o opatření se širokým dopadem, která mají zajistit stabilní fungování finančního systému dané smluvní strany - odst. 2 (c); opatření, která mají ochránit jednotlivé účastníky finančního trhu, kupř. vkladatele – odst. 2 (a); opatření týkající se finančních institucí – odst. 2 (b). Vzhledem k tomu, že kanadský návrh zohledňuje již existující praxi v oblasti ochrany finančního trhu a zároveň poskytuje smluvní straně záruku, že přijetím těchto opatření nejsou porušovány závazky podle dohody o ochraně investic, byl návrh českou stranou přijat.

Finančním institucím smluvní strany, investorům smluvní strany a jejich investicím ve finančních institucích na území druhé smluvní strany bude poskytováno národní zacházení a doložka nejvyšších výhod. Pokud by mezi dotčenou finanční institucí smluvní strany nebo investorem, který investoval do finanční instituce na území druhé smluvní strany, a touto druhou smluvní stranou vzniknul spor ohledně použití ochranného opatření, tento spor bude možné urovnat postupem podle článku XII – Řešení sporů mezi státy.

Odstavec (3) ve spojení s článkem XV, odst. (3)

Na žádost Evropské komise byla do článku IX vložena harmonizační klauzule, která České republice umožňuje provádět, v souladu s články 57.2, 59 a 60 Smlouvy o založení Evropského společenství, opatření přijatá Radou EU a omezit volný převod plateb ve vztahu k investorům druhé smluvní strany, aniž by však zároveň ČR porušovala závazky vyplývající z dohody o ochraně investic. Jedná se o opatření omezující volný převod plateb, pokud smluvní strana má nebo jí hrozí vážné potíže s platební bilancí. Tato opatření mohou být přijímána pouze na dočasnou dobu a musí být vůči investorům uplatňována nediskriminačním způsobem. V souladu s článkem XV (3) předložené dohody odkaz na „vážné potíže s platební bilancí nebo jejich hrozbu“ zahrnuje potíže s platební bilancí, které jsou nebo hrozí v hospodářské nebo měnové unii, jejíž je smluvní strana členem. Uvedené ustanovení však není jednostranně použitelné jen pro Českou republiku, nýbrž jej může využít také Kanada, pokud jí nastanou nebo jí hrozí vážné potíže s platební bilancí.

Odstavec (4)

Na návrh Evropské komise byl do dohody vložen odstavec (4), který potvrzuje, že opatření centrální banky smluvní strany nebo jiné podobné instituce měnové unie, již je smluvní strana členem (tzn. Evropské centrální banky), které souvisí s prováděním měnové nebo kurzové politiky, nelze vykládat jako porušení této dohody.

Odstavec (5) ve spojení s článkem XV, odst. (4)

Požadavek na včlenění ustanovení o základních bezpečnostních zájmech vychází z článku 60 Smlouvy o založení ES (SES), který umožňuje státům EU v případech předvídaných v článku 301 SES a postupem zde uvedeným učinit nezbytná naléhavá opatření vůči příslušným třetím zemím. Jedná se o postup Společenství, pokud je předpokládán ve společných postojích nebo společných akcích přijatých podle Smlouvy o Evropské unii o společné zahraniční a bezpečnostní politice, který směřuje k pozastavení, omezení nebo úplnému přerušení hospodářských vztahů se třetími zeměmi. Dle článku 60 SES může Rada také přijmout opatření týkající se pohybu kapitálu a plateb. Česká republika je sice z mezinárodně právního hlediska oprávněna přijímat opatření na ochranu své bezpečnosti, veřejného pořádku a mezinárodního míru, bezpečnostní zájmy však v případě České republiky musí zahrnovat rovněž zájmy, které vyplývají z jejího členství v Evropské unii. Na návrh Evropské komise byl proto do dohod vložen odstavec, na jehož základě bude moci ČR přijímat opatření na ochranu svých bezpečnostních zájmů, které zahrnují rovněž zájmy plynoucí z členství ČR v EU, přičemž tímto jednáním nebude ČR porušovat závazky vyplývající z dohod o ochraně investic s Kanadou.

Odstavec (6)

Podle tohoto ustanovení není smluvní strana povinna poskytovat informace, jejichž zveřejnění by bylo v rozporu s právními předpisy upravujícími důvěrnost vládních informací, ochranu osobních údajů nebo bankovní tajemství. Vzhledem k tomu, že tato úprava pouze výslovně stanoví existující praxi, česká strana s tímto návrhem vyslovila souhlas.

Odstavec (7)

Na základě požadavku Kanady se dohoda nevztahuje na investice do odvětví kultury. Jedná se kupř. o investice do výroby, distribuce nebo prodeje filmů, zvukových nahrávek, knih a časopisů nebo rozhlasového, televizního, kabelového nebo satelitního vysílání. Podle názoru Kanady nelze s investicemi v kultuře zacházet stejným způsobem jako s investicemi v ostatních sektorech, naopak se jedná o důležitý aspekt národního dědictví, který je potřeba zvláštním způsobem chránit a podporovat jeho rozvoj. Na základě kanadské právní úpravy jsou investice zahraničních investorů do odvětví kultury omezeny tím, že většinovými vlastníky těchto investic mohou být pouze kanadské subjekty. Úřad kanadského národního dědictví je v této souvislosti oprávněn zkoumat existující i nové podnikatelské aktivity z hlediska jejich podílu na ochraně a rozvoji kanadské kultury.

Odstavec (8)

Tento odstavec vychází z článku IX, odst. 3 a 4 Dohody WTO, na jejichž základě je Konference ministrů WTO oprávněna rozhodnout o dočasném pozastavení závazků člena WTO. Na opatření, které smluvní strana investiční dohody přijala v souladu s uvedeným rozhodnutím Konference ministrů, se nahlíží jako na opatření, které je v souladu s investiční dohodou a dotčený investor na jeho základě nemůže proti smluvní straně zahájit rozhodčí řízení. Jelikož uvedené ustanovení vychází z Dohody WTO, česká strana neměla proti jeho vložení do dohody námitek.

8) ČLÁNEK X – ŘEŠENÍ SPORŮ MEZI INVESTOREM A HOSTITELSKOU SMLUVNÍ STRANOU

V souladu s tímto článkem budou řešeny spory mezi investorem a hostitelskou smluvní stranou, které se týkají především, nikoli však výlučně, vyvlastnění nebo převodu plateb. Pokud spor nebude v šestiměsíční lhůtě urovnán přátelsky, je investor oprávněn předložit svůj nárok rozhodčímu soudu ustavenému buď podle rozhodčích pravidel Komise OSN pro mezinárodní právo obchodní (UNCITRAL) nebo podle pravidel Mezinárodního střediska pro řešení sporů z investic (ICSID).

Podle **odstavce (4)** jsou však omezeny žaloby finančních institucí smluvní strany a investorů, kteří mají investice ve finančních institucích druhé smluvní strany (kupř. se jedná o vklady v bance hostitelské smluvní strany) pouze na nároky vyplývající z možného porušení článků VI – Vyvlastnění, VII – Převody plateb a XV (1) nebo (2) – Závěrečná ustanovení. V případě, že by se nároky těchto subjektů týkaly závazků vyplývajících z jiných článků dohody, lze je řešit podle mechanismu řešení sporů mezi státy.

Tato výjimka z obecné aplikace mechanismu řešení sporů mezi investorem a hostitelským státem byla do dohody vložena na žádost Kanady, která považuje za důležité ponechat státu dostatečnou flexibilitu při regulaci a ochraně finančního trhu. Uvedené omezení souvisí s článkem IX (2) dohody, který smluvním stranám umožňuje přijímat opatření na ochranu finančního trhu, přičemž tato opatření nemusí být vůči všem účastníkům finančního trhu stejná. Po konzultaci s ČNB, která proti tomuto ustanovení neměla námitek, česká strana návrh akceptovala.

Odstavec (5) ukládá investorovi nebo podniku, aby se vzdali práva zahájit řízení týkající se opatření smluvní strany, kterým byla údajně porušena Dohoda, s výjimkou řízení např. o předběžné otázce, která nezahrnují nárok na zaplacení škody. Ve světle negativních zkušeností ohledně sporu CME v ČR (TV NOVA) se jeví tato podmínka jako velmi žádoucí, neboť brání investorovi domáhat se svých nároků u domácího soudu a rozhodčího tribunálu zároveň.

Vzhledem k tomu, že Kanada nesouhlasila s vyloučením nepřímých investic v článku I této dohody, bylo na návrh české strany do dohody vloženo ustanovení, které řeší otázku vícenásobných řízení proti hostitelské smluvní straně. V případě, že je investice nepřímo vlastněna investorem třetího státu, investor smluvní strany není oprávněn zahájit rozhodčí řízení proti hostitelské smluvní straně, pokud již investor třetího státu zahájil ve stejné věci soudní řízení podle jakékoli mezinárodní dohody uzavřené mezi hostitelskou smluvní stranou a třetím státem. Cílem této úpravy je zabránit tomu, aby v souvislosti s opatřením smluvní strany bylo proti této smluvní straně vedeno více soudních řízení, kupř. podle různých dohod ochrany a podpoře investic. Tento stav může vést k tomu, že tribunály vydají ve stejné věci vzájemně si odporující nálezy. Poukazujeme na arbitráže vedené ohledně TV NOVA, kde ve sporu s Ronaldem Lauderem podle Dohody o ochraně investic s USA nebyla Česká republika odsouzena k žádné náhradě škody, přičemž v druhém řízení s holandskou společností CME jí bylo přikázáno uhradit za porušení česko-holandské dohody cca 10 mld. Kč.

Ačkoli se české straně nepodařilo prosadit vyloučení nepřímých investic z pokrytí česko-kanadské investiční dohody, vložním odstavce (5) se podařilo účinně vyřešit problém vícenásobných soudních řízení, který Česká republika, v souvislosti s nepřímými investicemi, považuje za nejzásadnější. Z uvedeného důvodu proto česká strana souhlasila s předloženým návrhem.

Odstavec (5), písm. (c)

Na návrh ČR je stanovena tříletá objektivní lhůta pro podání žaloby, která běží od okamžiku, kdy se investor (nebo investice) dověděl nebo mohl dovědět o událostech, které daly vzniknout sporu. Tříletá lhůta pro zahájení sporu je dostatečně dlouhá k tomu, aby se investor o porušení dověděl a rozhodl se, zda zahájí proti smluvní straně arbitráž. Na druhé straně však zároveň brání tomu, aby byly zahajovány spory vyplývající ze starších událostí.

Odstavec (6)

Na základě požadavku ČR je rozhodčí soud vázán výkladem dohody, na kterém se dohodly obě smluvní strany. Tento návrh vychází ze zkušeností České republiky při vedení rozhodčího řízení ve věci CME v ČR, ve kterém tribunál nerespektoval výklad některých ustanovení dohody, na kterém se oficiálně shodly Česká republika a Nizozemsko.

Odstavec (7)

Smluvní strany výslovně potvrzují, že souhlasí s řešením sporů podle této dohody v rozhodčím řízení (rozhodčí doložka). Zároveň se však stanoví, že pokud nebudou splněny podmínky uvedené v odstavcích 2 až 5 článku X, tento souhlas se ruší.

9) ČLÁNEK XI – KONZULTACE A VÝMĚNA INFORMACÍ

Do tohoto článku se vkládá nový **odstavec (2)**, na jehož základě se mohou na žádost smluvní strany uskutečnit konzultace týkající se kroků nezbytných k zajištění slučitelnosti této dohody se Smlouvou o založení ES.

10) ČLÁNEK XIII – OSTATNÍ MEZINÁRODNÍ DOHODY

Jedná se o standardní ustanovení, podle kterého je investor oprávněn využít lepší zacházení, které nabízí buď tato dohoda nebo jiná mezinárodní dohoda, kterou jsou obě smluvní strany vázány. Odlišnost od vzorové dohody spočívá v tom, že investor musí respektovat ustanovení článku IX, odst. (8), tj. rozhodnutí WTO přijaté na základě článku IX, odst. 3 nebo 4 Dohody WTO, který smluvní stranu dočasně zprošťuje závazku podle této dohody.

11) ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ A VSTUP V PLATNOST

Odstavce (1) a (2)

Uvedená ustanovení obsahují tzv. klauzuli „denial of benefits“, která smluvní straně umožňuje odmítnout poskytnout investorovi – podniku druhé smluvní strany a jeho investicím, výhody podle této dohody, a to za předpokladu, že a) je tento podnik vlastněn investory třetího státu vůči kterému smluvní strana uplatňuje obchodní sankce nebo b) tento podnik nevykonává na území hostitelské smluvní strany žádnou podnikatelskou činnost. Klausule podle odstavce (1) byla do dohody vložena na žádost Kanady ve spojitosti s její politikou vůči některým zemím. Bez ohledu na to však i Česká republika bude oprávněna využít tohoto ustanovení, pokud nastane taková situace.

Odstavce (3) a (4)

Viz komentář k článku IX – Všeobecné výjimky, odstavec (3) a (5).

K odstavci (3) – obsahuje generální klauzuli, podle které se za opatření smluvní strany, resp. České republiky, považují také opatření aplikovaná na území ČR na základě práva EU.

Odstavec (7) ve spojení s článkem XIV

Vzhledem k tomu, že předložené změny jsou velkého rozsahu, Česká republika a Kanada se dohodly, že bude vhodnější sjednat novou dohodu, která ke dni svého vstupu v platnost nahradí Dohodu z roku 1990. Ustanovení Dohody z roku 1990 se však použijí na jakýkoli spor mezi investorem a hostitelskou smluvní stranou, který investor předložil rozhodčímu řízení podle staré dohody (tj. Dohody z roku 1990) před vstupem nové dohody v platnost. V souladu s čl. X (5) (c) mohou být rozhodčímu řízení předloženy pouze ty spory, které vznikly ve lhůtě 3 let před předložením sporu arbitráži. Starší spory k rozhodčímu řízení již předložit nelze. Spory zahájené po vstupu nové dohody v platnost se již budou řídit novou dohodou, ačkoli tříletá lhůta, za níž spor vzniknul, mohla probíhat ještě za doby platnosti původní dohody. Z uvedeného plyne, že po vstupu nové dohody v platnost bude rozhodčí řízení vedeno podle nové dohody, i když události zakládající vznik sporu, nastaly před jejím vstupem v platnost.

Česká republika přistoupila na částečnou retroaktivitu nové dohody z několika důvodů. V případě, že by se spor týkal více než jednoho opatření státu, opatření by se podle doby svého vzniku mohla řídit starou i novou dohodou. Spor by tudíž musel být veden po dvou paralelních liniích. Retroaktivita zaručuje, že celý spor bude jednotně řešen podle nové dohody. Tento koncept dále zaručuje, že po vstupu nové dohody v platnost budou v celé šíři splněny závazky vyplývající z členství ČR v Evropské unii. Zásadní je však skutečnost, že

nová dohoda, ve srovnání s dohodou z roku 1990, některé závazky smluvních stran vysvětluje nebo je spíše změkčuje, kupř. nová dohoda některým investorům omezuje možnost zahájení rozhodčího řízení či stanovuje tříletý limit pro předložení sporu arbitráži.

Pokud se týče toku investic mezi oběma zeměmi, v převážné míře plyne kapitál směrem z Kanady do České republiky. Vstupem nové investiční dohody v platnost nedochází z pohledu České republiky, jako příjemce kanadských investic, ke změně závazků vůči kanadským investorům a jejich investicím na území České republiky. Tyto závazky se buď shodují se závazky podle původní dohody nebo jsou z hlediska smluvních stran méně přísné. Smluvní strany jsou tudíž povinny poskytovat investorům druhé smluvní strany téměř stejné zacházení, ke kterému se zavázaly v předchozí dohodě z r.1990, s určitým omezením v oblasti rozhodčího řízení (viz výše).

Článek XIV Dohody stanoví, že Dohoda se bude vztahovat na investice učiněné investorem jedné smluvní strany na území druhé smluvní strany po 1. lednu 1955. To znamená, že smluvní strany budou poskytovat ochranu všem investicím, které vznikly kdykoli po 1. lednu 1955 a existují k datu vstupu nové dohody v platnost. Spory týkající se těchto investic, které byly zahájeny za doby platnosti původní dohody, se budou řídit původní dohodou. Po vstupu nové dohody v platnost bude možné zahájit spor, pouze pokud již neuplynula tříletá lhůta od vzniku sporu (viz čl. X (5) (c)), přičemž tento spor se již bude řídit novou dohodou.

Po uplynutí tří let od vstupu nové dohody v platnost přestane být otázka retroaktivity relevantní, neboť spory starší 3 let (tj. spory vzniklé za doby platnosti staré dohody) nebude možné řešit v rozhodčím řízení.

Odstavec (8)

Dohoda vstoupí v platnost šedesát dnů po pozdější notifikaci informující o splnění vnitrostátních požadavků nezbytných pro vstup Dohody v platnost. Platnost dohody je možné ukončit s jednorocní výpovědní lhůtou. Pro investice uskutečněné před ukončením platnosti Dohody zůstanou ustanovení Dohody účinná po dobu patnácti let.

Dohoda byla sjednána v jazyce českém, anglickém a francouzském, přičemž všechna znění jsou stejně autentická.

PŘÍLOHA A – VYSVĚTLENÍ NEPŘÍMÉHO VYVLASTNĚNÍ

V návaznosti na článek VI – Vyvlastnění se do Dohody vkládá Příloha A, která obsahuje pravidla pro výklad pojmu „nepřímé vyvlastnění“. Mezi investičními experty a právními znalci, kteří mohou působit jako rozhodci v rozhodčích řízeních, nepanuje shoda ohledně toho, kde se nachází hranice mezi opatřením, které vyjadřuje právo státu regulovat na svém území a opatřením, které má již podobné účinky jako vyvlastnění (tj. nepřímé vyvlastnění) a v souladu s článkem VI by mělo být doprovázeno náhradou škody. Vzhledem k ne zcela zřetelné definici pojmu „nepřímé vyvlastnění“, Kanada navrhla vložit do Dohody přílohu A s návodem na výklad tohoto pojmu.

V případě sporu mezi investorem a hostitelským smluvním státem bude rozhodčí tribunál posuzovat příslušné opatření státu, kterým měla být údajně porušena investiční dohoda, podle toho, zda byly splněny podmínky uvedené v této příloze. Na základě této analýzy pak rozhodne, zda má dotčené opatření podobný účinek jako vyvlastnění a investor má tudíž právo

na kompenzaci nebo zda se naopak jednalo o opatření, které stát prováděl v rámci svého práva na regulaci. V druhém případě investor nemá nárok na náhradu škody.

V odstavci (3) Přílohy A je dále uveden ilustrativní výčet opatření, které nelze vykládat jako nepřímé vyvlastnění. Jedná se kupř. o opatření, které smluvní strana přijme na ochranu veřejného blaha, zdraví, bezpečnosti a životního prostředí.

Argumenty Kanady pro přijetí Přílohy A lze považovat za oprávněné zejména proto, že se snaží odstranit nejasnosti ve výkladu pojmu „nepřímé vyvlastnění“. V případě sporu poskytne Příloha A rozhodčímu soudu významné vodítko při posuzování dotčeného opatření státu.

PŘÍLOHA B – ŘEŠENÍ SPORŮ MEZI INVESTOREM A HOSTITELSKOU SMLUVNÍ STRANOU

Tato příloha, v návaznosti na článek X Dohody, upravuje otázku veřejnosti rozhodčího řízení při řešení sporů mezi investorem a hostitelským státem, včetně přístupu třetích stran k tomuto řízení. Z pohledu Kanady i České republiky se jedná zásadní ustanovení, které bylo hlavní překážkou úspěšného dokončení jednání o návrhu této dohody.

Kanada bezpodmínečně trvala na tom, aby rozhodčí řízení a v nich projednávané dokumenty byla, s výjimkou důvěrných informací, otevřena veřejnosti. Dále požadovala, aby se rozhodčího řízení mohly účastnit také třetí strany, které nejsou účastníky sporu. Kanadská strana na podporu svého návrhu odkázala na diskusi probíhající v mezinárodních investičních kruzích, kupř. v rámci OECD, která podle jejího názoru směřuje k otevřenosti rozhodčího řízení. Tento trend se dle Kanady údajně projevuje i v praxi rozhodčích soudů. Podle dostupných informací však takové případy nastaly zatím pouze dva, což nelze hodnotit jako rozšířený postup. Zcela transparentní řízení dle vyjádření Kanady přispěje ke zvýšení důvěry veřejnosti v rozhodčí řízení, kde jednou stranou sporu je stát a kanadská veřejnost má proto zájem na výsledku rozhodčího řízení. V souvislosti s návrhem Přílohy B kanadská strana zdůraznila, že se z její strany jedná o jedno z nejdůležitějších ustanovení Dohody, ve kterém nemá takřka žádné možnosti kompromisu. Kanadský návrh Přílohy B vychází ze Severoamerické dohody o volném obchodu (NAFTA), která upravuje otevřené rozhodčí řízení. Kanada uvedla, že při vedení rozhodčích řízení podle dohody NAFTA nebyly zaznamenány žádné problémy související s otevřeností rozhodčího řízení a přístupem třetích stran.

Z pohledu České republiky se rovněž jedná o zcela průlomové ustanovení, které se nevyskytuje v žádné z dosud uzavřených dohod o ochraně investic. Mezinárodní rozhodčí řízení v dohodách o ochraně investic vychází ze zásad mezinárodní obchodní arbitráže, která se řídí zásadou neveřejnosti, pokud se strany sporu nedohodnou jinak. Uvedený princip chrání obě strany rozhodčího řízení, neboť v jeho rámci jsou obvykle projednávány velmi citlivé informace, jejichž zveřejnění by mohlo strany sporu významně poškodit. Je ovšem patrné, že rozhodčí řízení vedená podle dohod o ochraně investic prochází ve světě určitým vývojem, který se odráží i v kanadském návrhu Přílohy B.

Na základě spíše negativních stanovisek věcně příslušných rezortů k návrhu Přílohy B a se zřetelem k nepříznivým zkušenostem České republiky při vedení arbitrážních řízení, česká strana odmítla akceptovat kanadský návrh bez provedení změn, které by zohlednily požadavky ČR ve věci neveřejnosti rozhodčího řízení. Bez ohledu na to však Česká republika,

v zájmu dosažení vzájemně přijatelného konsensu, předložila Kanadě návrh na úpravu Přílohy B ve smyslu novelizovaných rozhodčích pravidel ICSID. Odkaz na uvedená Rozhodčí pravidla je obsažen ve velké většině dohod o ochraně a podpoře investic, kterými je Česká republika vázána, včetně Dohody s Kanadou. Nově upravená pravidla ICSID za určitých podmínek připouští, aby řízení bylo veřejné a aby se projednávání sporu účastnily třetí osoby. Česká republika je sice toho názoru, že by se rozhodčí řízení mělo řídit zásadou neveřejnosti a z tohoto důvodu se také zdržela hlasování o nových pravidlech ICSID, na druhé straně je však nutné vzít v úvahu politicko-hospodářský význam Dohody o ochraně investic s Kanadou.

ČR proto předložila, ze zřetelem k novelizovanému článku 32 rozhodčích pravidel ICSID, nový návrh odst. (1) Přílohy B: *„Pokud některá ze smluvních stran nebude mít námitek, rozhodčí soud může dovolit, aby jednání bylo veřejné. V tomto případě, v rozsahu nezbytném pro ochranu důvěrných informací, rozhodčí soud povede část jednání na neveřejném zasedání.“*

Kanada tento vstřícný návrh odmítla s vysvětlením, že nová pravidla ICSID dostatečným způsobem nereflektují její pozici v oblasti rozhodčího řízení. Především nebyla schopna akceptovat, že investor může zabránit veřejnosti řízení. To je v rozporu s jejím požadavkem na veřejnost a transparentnost řízení, ve kterém je Kanada stranou žalovanou. V reakci na zamítavé stanovisko byla kanadská strana informována, že z pohledu České republiky byl prostor pro kompromisní řešení vyčerpán.

Kanadská strana byla za těchto okolností nucena dosáhnout na vládní úrovni změny svého mandátu pro jednání o návrhu nové investiční dohody. Na základě nového mandátu poté předložila české straně variantní řešení shora uvedeného odstavce (1) Přílohy B. Po konzultaci s věcně příslušnými rezorty (MZV, MPO) byl na expertní úrovni odsouhlasen následující odstavec:

„(1) Pokud smluvní strana po konzultacích s investorem, se kterým je ve sporu, rozhodne, že to je ve veřejném zájmu a o tomto rozhodnutí informuje rozhodčí soud, jednání vedená podle článku X budou veřejná....“

Ministerstvo spravedlnosti vysloveno nesouhlas s přijetím jakékoli úpravy, která prolamuje zásadu neveřejnosti rozhodčího řízení, a současně upozorňuje na ustanovení § 19 odst.3 zákona č. 216/1994 Sb., o rozhodčím řízení a o výkonu rozhodčích nálezů, který stanoví, že rozhodčí řízení je vždy neveřejné. Z pohledu rozhodčího řízení zahájeného podle dohody o ochraně a podpoře investic však není tento zákon relevantní, neboť se vztahuje pouze na rozhodování soukromoprávních majetkových sporů (tzn. na obchodní arbitráže). Rozhodčí řízení vedené podle bilaterálních investičních dohod je specifické tím, že se řídí mezinárodním právem veřejným, nikoli vnitrostátní právní úpravou.

Podle názoru předkladatele dává výše uvedená úprava smluvní straně dostatečnou flexibilitu. Rozhodčí řízení bude v zásadě neveřejné, žalovaná smluvní strana však může, po konzultacích s investorem, rozhodnout, že je ve veřejném zájmu otevřít řízení veřejnosti. Je potřeba vyzdvihnout, že při rozhodování o veřejnosti řízení bude smluvní strana povinna tuto otázku projednat s investorem. Z uvedeného plyne, že pokud bude Česká republika žalována kanadským investorem podle této dohody, rozhodčí řízení bude moci probíhat neveřejně, pokud ČR nedojde k závěru, že je ve veřejném zájmu otevřít řízení veřejnosti. Na druhou

stranu budou muset čeští investoři, kteří případně zahájí spor proti Kanadě, vzít v úvahu, že s velkou pravděpodobností bude rozhodčí řízení veřejné.

K jednotlivým částem Přílohy B se uvádí následující:

Přístup veřejnosti k jednání a dokumentům

Kromě toho, co bylo uvedeno v předchozí části ohledně odstavce (1), se tato část týká především ochrany důvěrných informací během rozhodčího řízení. Pokud bude rozhodčí řízení veřejné, soud přijme pravidla na ochranu důvěrných informací. Nález rozhodčího soudu a dokumenty projednávané tribunálem budou veřejně přístupné, ovšem za podmínky, že všechny důvěrné informace z nich budou vymazány.

Podání stran, které nejsou stranami sporu

Tato část upravuje podmínky, za jakých jsou třetí strany oprávněny činit podání k rozhodčímu soudu.

Smluvní strana, která není stranou sporu, (tzn. smluvní strana investora) může učinit podání k rozhodčímu soudu, avšak *pouze v otázce výkladu* dohody a pokud ji o to tribunál nebo obě strany sporu požádají. Druhá smluvní strana se tudíž nemůže vyjadřovat ke skutkové podstatě nároků svého investora.

Jakákoli třetí strana, která není stranou sporu a která je osobou smluvní strany, může požádat tribunál o souhlas s předložením svého podání. Tuto žádost, včetně podání, předá tribunálu a všem stranám sporu. Tribunál této žádosti vyhová pouze za určitých podmínek, kupř. zváží jak může podání třetí strany napomoci při rozhodování o skutkových nebo právních otázkách, zda se podání týká předmětu sporu, zda má třetí strana skutečný zájem na výsledku rozhodčího řízení či zda existuje veřejný zájem na výsledku sporu. Pokud tribunál žádosti vyhová, musí zajistit, aby podání třetí strany nějakým způsobem nenarušilo rozhodčí řízení a aby se žádná ze stran sporu necítila tímto podáním poškozena. Strany sporu se mohou k podání písemně vyjádřit. Rozhodčí soud se však během řízení nemusí k podání třetí strany vůbec vyjádřit. Třetí strana není oprávněna předkládat další podání a má stejný přístup k jednání a dokumentům, který má veřejnost dle ustanovení upravujících přístup veřejnosti k jednání a dokumentům v Příloze B.

Pravidla podání strany, která není stranou sporu

Uvedená část Přílohy B podrobně upravuje formu a náležitosti, které by mělo splňovat podání třetí strany.

III.

Předložená Dohoda mezi Českou republikou a Kanadou o podpoře a ochraně investic je v souladu s ústavním pořádkem a ostatními součástmi právního řádu České republiky, se závazky vyplývajícími z členství České republiky v Evropské unii, se závazky převzatými v rámci jiných platných mezinárodních smluv a s obecně uznávanými zásadami mezinárodního práva.

Dohoda náleží do kategorie prezidentských smluv, neboť obsahuje otázky, jejichž úprava je vyhrazena zákonu v souladu s článkem 49 písm.e) Ústavy České republiky. V souladu s článkem 49 Ústavy České republiky se proto Dohoda po svém podpisu předkládá Parlamentu České republiky k vyslovení souhlasu a poté podle článku 63 Ústavy k ratifikaci prezidentu České republiky.

Uzavření a provádění Dohody nebude mít dopad na státní rozpočet.

V Praze dne 19. května 2009

Předseda vlády

Ing. Jan Fischer, CSc., v.r.

**DOHODA MEZI
ČESKOU REPUBLIKOU
A
KANADOU
O PODPOŘE A OCHRANĚ INVESTIC**

ČESKÁ REPUBLIKA a KANADA, dále jen “smluvní strany”,

UZNÁVAJÍCE, že podpora a ochrana investic investorů jedné smluvní strany na území druhé smluvní strany přispěje k povzbuzení podnikatelských iniciativ a rozvoji vzájemné hospodářské spolupráce mezi nimi,

SE DOHODLY na následujícím:

ČLÁNEK I

Definice

Pro účely této dohody:

- (a) právnická osoba je “**spojena**” s jinou osobou, jestliže kontroluje tuto jinou osobu nebo je jí kontrolována nebo jestliže právnická osoba a jiná osoba jsou obě kontrolovány stejnou osobou;
- (b) pojem “**důvěrné informace**” označuje důvěrné obchodní informace a informace, které jsou důvěrné na základě smluvního ujednání nebo jinak chráněné proti zveřejnění v souladu s právním řádem kterékoli ze smluvních stran;
- (c) pojem “**finanční instituce**” znamená jakoukoliv finanční zprostředkovatelskou nebo jinou společnost, která je oprávněna podnikat a je regulována nebo je nad ní vykonáván dohled jako nad finanční institucí v souladu s právním řádem smluvní strany, na jejímž území je umístěna;
- (d) pojem “**investice**” označuje jakoukoli majetkovou hodnotu patřící nebo investovanou buď přímo nebo nepřímo prostřednictvím investora z třetího státu investorem jedné smluvní strany na území druhé smluvní strany v souladu s jejím právním řádem a zahrnuje zejména, nikoli však výlučně:
 - (i) movitý a nemovitý majetek a jakákoliv související vlastnická práva, jako jsou hypotéky, zástavní práva nebo záruky;

- (ii) akcie, cenné papíry, obligace a dluhopisy nebo jakoukoliv jinou formu účasti ve společnosti, obchodním podniku nebo společném podniku;
- (iii) peněžní pohledávky nebo nároky na smluvní plnění mající finanční hodnotu;
- (iv) práva duševního vlastnictví, včetně práv autorských, patentů, obchodních známek, jakož i obchodní jméno, průmyslové vzory, good-will, obchodní tajemství a know-how;
- (v) práva vyplývající ze zákona nebo ze smluvního ujednání k provádění hospodářské a obchodní činnosti, včetně práv k průzkumu, kultivaci, těžbě nebo využívání přírodních zdrojů.

Jakákoliv změna formy investice nemá vliv na její charakter jako investice.

(e) pojem "**investor**" znamená:

- (i) jakoukoliv fyzickou osobu, která je občanem smluvní strany nebo má trvalý pobyt na území smluvní strany v souladu s jejím právním řádem; nebo
- (ii) jakoukoliv společnost, společenství, trust, společný podnik, organizaci, asociaci nebo podnik založený nebo řádně zřízený v souladu s platným právním řádem smluvní strany,

za podmínky, že takový investor má právo, v souladu s právním řádem smluvní strany, investovat na území druhé smluvní strany.

- (f) pojem "**opatření**" zahrnuje jakýkoli zákon, předpis, postup, požadavek nebo zvyklost;
- (g) pojem "**veřejný subjekt**" znamená centrální banku nebo měnový úřad smluvní strany nebo měnové unie, jíž je smluvní strana členem, nebo jakoukoli finanční instituci vlastněnou nebo kontrolovanou smluvní stranou;
- (h) pojem "**výnosy**" znamená všechny částky plynoucí z investice a zahrnuje zvláště, nikoli však výlučně, zisky, úroky, přírůstky kapitálu, dividendy autorské honoráře, poplatky, výnosy v naturáliích nebo další běžné příjmy;

(i) pojem "území" znamená:

- (i) ve vztahu ke Kanadě, území Kanady, jakož i ty přímořské oblasti, včetně mořského dna a mořského podloží přiléhajícího k vnější hranici teritoriálního moře, nad nimiž Kanada vykonává, v souladu s mezinárodním právem, svrchovaná práva za účelem průzkumu a těžby přírodních zdrojů v těchto oblastech;
- (ii) ve vztahu k České republice, území České republiky.

ČLÁNEK II

Podpora investic

1. Každá smluvní strana bude podporovat vytváření vhodných podmínek pro investory druhé smluvní strany, aby investovali na jejím území.
2. Každá smluvní strana bude, v souladu se svým právním řádem, připouštět investice investorů druhé smluvní strany.
3. Tato dohoda nebude bránit žádné ze smluvních stran, aby přijala v souvislosti se založením nového podniku nebo nabytím či prodejem podniku na svém území, právní předpisy, za předpokladu, že takové právní předpisy budou vůči všem zahraničním investorům použity rovným způsobem. Rozhodnutí přijatá v souladu s takovými právními předpisy nepodléhají ustanovením článků X (Řešení sporů mezi investorem a hostitelskou smluvní stranou) nebo XII (Spory mezi smluvními stranami) této dohody.
4. Smluvní strany uznávají, že je nevhodné, aby podporovaly investice zmírňováním vnitrostátních opatření týkajících se zdraví, bezpečnosti nebo životního prostředí. Smluvní strany by se proto neměly vzdávat nebo se odchylovat, nebo nabízet, že se vzdají nebo odchýlí od takových opatření se záměrem podpořit založení, nabytí, rozšíření nebo udržení investic investora ve svém území. Pokud se bude jedna smluvní strana domnívat, že druhá smluvní strana takovou podporu nabídla, může požádat druhou smluvní stranu o konzultace, a tyto dvě smluvní strany provedou konzultace se záměrem vyvarovat se takové podpory.

ČLÁNEK III

Ochrana investic¹

- 1
 - (a) Investicím nebo vynosům investorů kterékoli smluvní strany bude vždy poskytováno zacházení v souladu s minimálním standardem mezinárodního práva obyčejového pro zacházení s cizinci, včetně spravedlivého a rovného zacházení a plné ochrany a bezpečnosti
 - (b) Koncepce „spravedlivého a rovného zacházení“ a „plné ochrany a bezpečnosti“ v pododstavci (a) nevyžaduje zacházení, které je navíc k nebo přesahuje minimální standard mezinárodního práva obyčejového pro zacházení s cizinci
 - (c) Určení, že jiné ustanovení této dohody nebo jiné mezinárodní dohody bylo porušeno, neznamená, že došlo k porušení tohoto odstavce
- 2 Každá smluvní strana poskytne investicím nebo vynosům investorů druhé smluvní strany na svém území zacházení ne méně příznivé, než které poskytuje za podobných okolností investicím nebo vynosům investorů kteréhokoli třetího státu
- 3 Každá smluvní strana poskytne investorům druhé smluvní strany na svém území, pokud jde o řízení, užívání, využívání nebo nakládání s jejich investicemi nebo vynosy, zacházení ne méně příznivé, než které za podobných okolností poskytuje investorům kteréhokoli třetího státu
- 4 Každá smluvní strana poskytne, v největší možné míře a v souladu se svým právním řádem, investicím nebo vynosům investorů druhé smluvní strany, zacházení ne méně příznivé, než které za podobných okolností poskytuje investicím nebo vynosům svých vlastních investorů

ČLÁNEK IV

Výjimky

- 1 Odstavce 2 a 3 článku III (Ochrana investic) se nevztahují na
 - (a) (i) jakákoliv existující nevyhovující opatření udižována na území smluvní strany, a

¹ Pro větší jistotu, zacházení poskytované smluvní stranou podle odstavců 2 3 a 4 tohoto článku znamená, s ohledem na vládu samosprávného celku, zacházení, které tato vláda poskytuje, za podobných okolností investorům a investicím investorů třetího státu nebo smluvní strany

- (ii) jakákoliv opatření udržovaná nebo přijatá po dni vstupu této dohody v platnost, která v době prodeje nebo jiného nakládání s majetkovými podíly nebo majetkovými hodnotami existujícího státního podniku nebo existujícího vládního subjektu, zakazují nebo omezují vlastnictví majetkových podílů nebo majetkových hodnot nebo ukládají požadavky na občanství vztahující se k vrcholnému vedení nebo členům správních rad;
 - (b) pokračování nebo okamžité obnovení jakéhokoli nevyhovujícího opatření uvedeného v pododstavci (a);
 - (c) změnu jakéhokoli nevyhovujícího opatření uvedeného v pododstavci (a) v rozsahu, ve kterém tato změna nesnižuje soulad tohoto opatření existujícího bezprostředně před touto změnou, s odstavci 2 a 3 článku III (Ochrana investic).
2. Ustanovení o národním zacházení a doložce nejvyšších výhod podle této dohody se nebudou vztahovat na výhody, které smluvní strana poskytuje na základě svých závazků jako člena celní, hospodářské nebo měnové unie, společného trhu nebo zóny volného obchodu. Dále se ustanovení národního zacházení a doložky nejvyšších výhod nebudou používat na dotace nebo podpory poskytované smluvní stranou nebo státním podnikem, včetně vládou podporovaných půjček, záruk a pojištění.
3. Smluvní strany jsou srozuměny s tím, že závazky smluvní strany jako člena celní, hospodářské nebo měnové unie, společného trhu nebo zóny volného obchodu zahrnují závazky vyplývající z mezinárodní smlouvy nebo vzájemného ujednání týkající se této celní, hospodářské nebo měnové unie, společného trhu nebo zóny volného obchodu.
4. Ustanovení této dohody nelze vykládat tak, že zavazují jednu smluvní stranu poskytnout investorům druhé smluvní strany nebo jejich investicím či výnosům takové výhody, upřednostnění nebo výsady vyplývající z členství v jakékoli:
- (a) mnohostranné dohodě o vzájemné hospodářské pomoci, integraci nebo spolupráci, jíž je smluvní strana členem nebo se jím může stát;
 - (b) dvoustranné úmluvě, zahrnující jakoukoli celní dohodu, platné v den vstupu této dohody v platnost, která obsahuje ustanovení obdobná těm, která jsou shora uvedena v pododstavci (a); nebo
 - (c) existující nebo budoucí úmluvě týkající se zdanění.

ČLÁNEK V

Náhrada škod

Investorům jedné smluvní strany, kteří na území druhé smluvní strany utrpí ztráty na svých investicích nebo výnosech v důsledku ozbrojeného konfliktu, výjimečného stavu nebo občanských nepokojů, bude druhou smluvní stranou poskytnuto, pokud jde o náhradu, odškodnění, vyrovnání nebo jiné vypořádání, zacházení ne méně příznivé, než jaké je poskytováno jejím vlastním investorům nebo investorům kteréhokoliv třetího státu. Jakékoli platby uskutečněné podle tohoto článku budou dostatečné, efektivní a budou provedeny bez prodlení.

ČLÁNEK VI

Vyvlastnění²

Investice nebo výnosy investorů kterékoli smluvní strany nebudou znárodněny, vyvlastněny nebo podrobeny jiným opatřením majícím podobný účinek jako znárodnění nebo vyvlastnění (dále jen „vyvlastnění“) na území druhé smluvní strany, kromě případů provedených ve veřejném zájmu, na základě zákona, nediskriminačním způsobem a proti vyplacení okamžité, dostatečné a efektivní náhrady. Taková náhrada bude vycházet ze skutečné hodnoty investice v době vyvlastnění, bude splatná od data vyvlastnění za použití běžného obchodního úroku, bude zaplacená bez prodlení a bude efektivně uskutečnitelná a volně převoditelná. Dotčený investor bude mít právo, v souladu s právním řádem smluvní strany, která vyvlastnění provedla, na okamžité přezkoumání svého případu a ohodnocení své investice soudním nebo jiným nezávislým orgánem této strany, v souladu s principy stanovenými v tomto článku.

ČLÁNEK VII

Převod finančních prostředků

I. Každá smluvní strana zaručí investorovi druhé smluvní strany neomezený převod investic a výnosů. Aniž by bylo dotčeno dříve uvedené, každá smluvní strana investorovi zaručí také neomezený převod:

- (a) částek na splacení půjček souvisejících s investicí;
- (b) výtěžků z celkové nebo částečné likvidace investice;

² Příloha A (vysvětlení nepřímého vyvlastnění) se použije na tento článek.

- (c) mezd a ostatních odměn náležejících občanům druhé smluvní strany, kteří obdrželi povolení k práci v souvislosti s investicí na jejím území.
- (d) jakékoli náhrady náležející investorovi na základě článků V (Náhrada škod) nebo VI (Vyvlastnění) této dohody

2 Převody budou provedeny bezodkladně ve směnitelné měně, ve které byl kapitál původně investován nebo v jakémkoliv jiné směnitelné měně, na které se investor a příslušná smluvní strana dohodnou. Pokud investor nebude souhlasit s jiným postupem, budou převody prováděny směnným kurzem platným ke dni převodu.

3 Bez ohledu na ustanovení odstavce (1) může smluvní strana zabránit převodu, pokud tak učiní v dobré víře a na základě nestranného, nediskriminačního použití zákona týkajícího se:

- (a) úpadku, platební neschopnosti nebo ochrany práv věřitelů
- (b) emise, obchodování nebo nakládání s cennými papíry,
- (c) trestných činů nebo přestupků,
- (d) oznámení o převodech peněz nebo jiných měnových nástrojů, nebo
- (e) zajišťování výkonu rozhodnutí v soudních řízeních

4 Žádná ze smluvních stran nemůže po svém investorovi požadovat, aby převáděl, nebo ho postihovat za to, že nepředal, příjmy, výděly, zisky nebo jiné částky pocházející z, nebo týkající se investic na území druhé smluvní strany.

5 Odstavec 4 nelze vykládat tak, že brání smluvní straně ukládat jakakoli opatření týkající se záležitostí uvedených v pododstavcích 3(a) až 3(e), pokud tak učiní v dobré víře a na základě nestranného, nediskriminačního použití zákona.

6 Bez ohledu na ustanovení tohoto článku, aniž by bylo omezeno použití odstavce 5 a s ohledem na pododstavec 2(b) článku IX (Všeobecné výjimky), smluvní strana může zabránit nebo omezit převody prováděné finanční institucí vůči, nebo ve prospěch pobočky nebo osoby spojené s takovou institucí, pokud opatření týkající se zachování bezpečnosti, dobrého stavu, bezúhonnosti nebo finanční odpovědnosti finančních institucí použije v dobré víře a nestranným a nediskriminačním způsobem.

7 Bez ohledu na odstavec 1 může smluvní strana omezit převody vnosů v naturálních za okolností, za nichž by jinak mohla omezit takové převody podle Mراكéské dohody o založení Světové obchodní organizace (dale jen „Dohoda WTO“), včetně okolností uvedených v odstavci 3.

ČLÁNEK VIII

Postoupení práv

1. Pokud smluvní strana nebo kterákoli její agentura provede platbu kterémukoli ze svých investorů podle záruky nebo pojistné smlouvy vztahující se k investici, druhá smluvní strana uzná platnost postoupení jakéhokoli práva nebo nároku, který měl investor, ve prospěch této smluvní strany nebo agentury.
2. Smluvní strana nebo kterákoli její agentura, která vstoupila do práv investora v souladu s odstavcem 1 tohoto článku, bude mít za všech okolností stejná práva jako měl investor, pokud jde o dotčenou investici a z ní vyplývající výnosy. Taková práva mohou být uplatněna smluvní stranou nebo jakoukoli její agenturou nebo investorem, jestliže smluvní strana nebo jakákoliv její agentura ji k tomu zmocní.

ČLÁNEK IX

Všeobecné výjimky

1. V souladu s požadavkem, že tato opatření nejsou použita způsobem, který by způsobil svévolnou nebo neoprávněnou diskriminaci mezi investicemi nebo mezi investory, nebo skryté omezení mezinárodního obchodu³ nebo investic, nic v této dohodě nebude vykládáno tak, že smluvní straně brání v přijímání nebo prosazování opatření nezbytných k:
 - (a) ochraně života a zdraví lidí, zvířat nebo rostlin;
 - (b) zajištění souladu s právními předpisy, které nejsou v rozporu s ustanoveními této dohody; nebo
 - (c) zachování živých i neživých vyčerpatelných přírodních zdrojů.
2. Nic v této dohodě nebude vykládáno tak, že smluvní straně brání, aby z obezřetnostních důvodů přijímala nebo zachovávala přiměřená opatření týkající se:
 - (a) ochrany investorů, vkladatelů, účastníků finančního trhu, pojistníků, pojištěnců nebo osob, vůči nimž má finanční instituce svědeneckou povinnost;
 - (b) zachování bezpečnosti, dobrého stavu, bezúhonnosti nebo finanční odpovědnosti finančních institucí; a

³ Pro větší srozumitelnost smluvní strany potvrzují, že pokud jde o tuto dohodu, jakékoli výjimky se týkají investičních závazků v této dohodě.

- (c) zajištění bezúhonnosti a stability finančního systému smluvní strany.
3. (a) Nic v této dohodě nebude vykládáno tak, že smluvní straně brání v tom, aby přijímala nebo zachovávala opatření omezující převody, pokud smluvní strana má nebo jí hrozí vážné potíže s platební bilancí, a taková omezení jsou v souladu s pododstavcem (b).
- (b) Opatření uvedená v pododstavci (a) budou nestranná, nebudou svévolná ani neoprávněně diskriminační, v dobré víře, po omezenou dobu trvání a nepřesáhnou dobu, která je nezbytná k nápravě stavu platební bilance. Smluvní strana, která přijala opatření podle tohoto článku, bude okamžitě informovat druhou smluvní stranu a co nejdříve jí předloží časový harmonogram k odstranění těchto opatření. Tato opatření budou přijata v souladu s ostatními mezinárodními závazky příslušné smluvní strany, včetně závazků vyplývajících z Dohody WTO a z článků Dohody o Mezinárodním měnovém fondu.
4. Nic v této dohodě nebude na újmu obecně aplikovaným opatřením, která nejsou ani svévolná ani neoprávněně diskriminační, přijímaná jakýmkoli veřejným subjektem při provádění měnové a související úvěrové nebo kurzové politiky. Tento odstavec nemá vliv na závazky smluvní strany vyplývající z článku VII (Převod finančních prostředků).
5. Nic v této dohodě nelze vykládat tak, že je :
- (a) na smluvní straně požadováno poskytnout nebo zpřístupnit jakékoli informace, jejichž zveřejnění je, podle jejího rozhodnutí, v rozporu se základními bezpečnostními zájmy;
- (b) smluvní straně bráněno přijímat jakékoliv kroky, které považuje za nezbytné k ochraně svých základních bezpečnostních zájmů:
- (i) týkajících se obchodu se zbraněmi, střelivem a válečnými nástroji a obchodování a nakládání s jiným zbožím, materiálem, službami a technologiemi, které byly provedeny přímo či nepřímo s cílem zasobovat vojenské či jiné bezpečnostní složky,
- (ii) učiněné v době války nebo v době jiného výjimečného stavu v mezinárodních vztazích, nebo
- (iii) vztahující se k provádění národní politiky nebo mezinárodních dohod týkajících se zákazu rozšiřování atomových zbraní nebo jiných atomových výbušných zařízení; nebo

- (c) smluvní straně bráněno přijímat, v souladu se svými závazky podle Charty OSN, kroky k zachování mezinárodního míru a bezpečnosti.

6. Nic v této dohodě nelze vykládat tak, že je na smluvní straně požadováno, aby poskytla nebo zpřístupnila informace, jejichž zveřejnění by bránilo prosazování práva nebo by bylo v rozporu s právními předpisy smluvní strany, které upravují důvěrnost informací projednávaných vládou, osobní soukromí nebo důvěrnost finančních záležitostí a účtů jednotlivých klientů finančních institucí.

7. Ustanovení této dohody se nevztahují na investice v odvětví kultury. "Odvětví kultury" představuje fyzické osoby nebo podniky zabývající se kteroukoli z následujících činností:

- (a) vydávání, distribuce nebo prodej knih, časopisů, periodik nebo novin v tištěné nebo strojově čitelné podobě, ale nezahrnuje pouhý tisk nebo sazbu výše zmíněného;
- (b) výroba, distribuce, prodej nebo vystavování filmů nebo video nahrávek;
- (c) výroba, distribuce, prodej nebo vystavování hudebních zvukových nebo video nahrávek;
- (d) vydávání, distribuce, prodej nebo vystavování hudby v tištěné nebo strojově čitelné podobě; nebo
- (e) rádiová spojení, ve kterých jsou přenosy zamýšleny pro přímý příjem širokou veřejností, a veškeré rozhlasové, televizní nebo kabelové vysílací podniky a veškeré satelitní programy a služby vysílacích sítí.

8. Jakékoli opatření, které smluvní strana přijala v souladu s rozhodnutím přijatým, prodlouženým nebo upraveným Světovou obchodní organizací podle článků IX:3 nebo IX:4 Dohody WTO, bude považováno za opatření v souladu s touto dohodou. Investor zamýšlející jednat podle článku X (Řešení sporů mezi investorem a hostitelskou smluvní stranou) této dohody nemůže tvrdit, že takové vyhovující opatření je porušením této dohody.

ČLÁNEK X

Řešení sporů mezi investorem a hostitelskou smluvní stranou⁴

1. Jakýkoli spor mezi jednou smluvní stranou a investorem druhé smluvní strany týkající se účinků opatření nebo řady opatření, které první smluvní strana přijala ohledně řízení, užívání, využívání nebo nakládání s investicí investora, a týkající se zejména, nikoli však výlučně, vyvlastnění podle článku VI (Vyvlastnění) této dohody nebo převodů finančních prostředků podle článku VII (Převody finančních prostředků) této dohody, bude mezi nimi pokud možno, přátelsky urovnán.
2. Pokud spor nebyl přátelsky vyřešen do šesti měsíců ode dne zahájení sporu, může jej investor předložit rozhodčímu řízení.
3. V takovém případě bude spor řešen buď v souladu s:
 - (a) Rozhodčími pravidly Komise Organizace spojených národů pro mezinárodní právo obchodní (UNCITRAL), přijatými rezolucí 31/98 Valného shromáždění Organizace spojených národů dne 15. prosince 1976;
 - (b) pravidly *Úmluvy o řešení sporů z investic mezi státy a občany druhých států*, podepsané ve Washingtonu ze dne 18. března 1965 (dále jen „Úmluva ICSID“), jestliže je tato úmluva pro obě smluvní strany závazná; nebo
 - (c) *Pravidly upravujícími dodatečnou možnost vedení řízení u Sekretariátu Mezinárodního střediska pro řešení sporů z investic* (dále jen „Dodatková pravidla ICSID“), za předpokladu, že buď smluvní strana, která je stranou sporu, nebo smluvní strana investora, ale nikoli obě, je stranou Úmluvy ICSID.
4. S ohledem na:
 - (a) finanční instituce smluvní strany; a
 - (b) investory smluvní strany a jejich investice ve finančních institucích na území druhé smluvní strany,

se tento článek použije pouze na žaloby, že druhá smluvní strana porušila závazky vyplývající z článku VI (Vyvlastnění), článku VII (Převod finančních prostředků), nebo z odstavců 1 nebo 2 článku XV (Závěrečná ustanovení).

⁴ Příloha B (Řešení sporů mezi investorem a hostitelskou smluvní stranou) se použije na řízení podle tohoto článku.

5. (a) Investor může podle tohoto článku předložit nárok k rozhodčímu řízení, jestliže se investor a pokud se žaloba týká ztráty nebo škody na podílu v podniku, který je právnickou osobou, kterou tento investor vlastní nebo přímo či nepřímo kontroluje, tento podnik, vzdají svého práva zahájit nebo pokračovat před jakýmkoli správním tribunálem nebo soudem podle práva kterékoli smluvní strany, nebo podle jiného mechanismu řešení sporů, v jakémkoli řízení týkajícím se opatření smluvní strany, která je stranou sporu, které je údajným porušením podle odstavce 1 tohoto článku, s výjimkou řízení za účelem vydání předběžného opatření, určovacího řízení nebo jiného mimořádného prostředku nápravy nezahrnujícího placení škody před správním tribunálem nebo soudem podle práva smluvní strany, která je stranou sporu.
- (b) Pokud je investice nepřímo vlastněná prostřednictvím investora třetího státu investorem jedné smluvní strany na území druhé smluvní strany, investor smluvní strany nemůže zahájit nebo pokračovat v řízení podle tohoto článku, pokud investor třetího státu předkládá nebo předložil žalobu s ohledem na stejné opatření nebo řadu opatření podle jakékoli dohody mezi druhou smluvní stranou a třetím státem.
- (c) Investor, který je stranou sporu, může předložit svoje nároky rozhodčímu soudu podle tohoto článku, pouze pokud:
- (i) ode dne, kdy se investor poprvé dověděl nebo se měl dovědět o údajném porušení a ztrátě nebo škodě, kterou investice tímto porušením utrpěla, neuplynuly ne více než tři roky, nebo
 - (ii) tam, kde je nárok uplatňován jménem investice, neuplynuly ne více než tři roky ode dne, kdy se investice dověděla nebo se měla dovědět o údajném porušení a ztrátě nebo škodě, kterou investice tímto porušením utrpěla.
6. Rozhodčí soud ustanovený podle tohoto článku bude vázán výkladem této dohody, na kterém se dohodly obě smluvní strany.
7. Každá smluvní strana souhlasí s předložením žaloby rozhodčímu řízení v souladu s postupy stanovenými v této dohodě. Nedodržení kterékoli z podmínek upravených v odstavcích 2 a 5 takový souhlas ruší.

ČLÁNEK XI

Konzultace a výměna informací

1 Na základě požadavku kterékoliv ze smluvních stran bude druhá smluvní strana neprodleně souhlasit s konzultacemi o vykladu nebo provádění této dohody. Na žádost některé ze smluvních stran budou vyměněny informace o vlivu, které mohou mít zákony, předpisy, rozhodnutí, správní práve nebo postupy nebo politiky druhé smluvní strany, na investice, na něž se vztahuje tato dohoda.

2 Konzultace upravené tímto článkem zahrnují konzultace týkající se jakýchkoli kroků, které smluvní strana může považovat za nezbytné k zajištění slučitelnosti mezi touto dohodou a Smlouvou o založení Evropského společenství.

ČLÁNEK XII

Spory mezi smluvními stranami

1 Jakýkoli spor mezi smluvními stranami týkající se vykladu nebo provádění této dohody bude, bude-li to možné, vyřešen přátelsky konzultacemi.

2 Pokud spor nemůže být vyřešen konzultacemi, bude na žádost jedné ze smluvních stran předložen rozhodčímu soudu k rozhodnutí.

3 Rozhodčí soud bude ustaven pro každý spor. Do dvou měsíců od obdržení žádosti o rozhodčí řízení diplomatickou cestou, každá smluvní strana jmenuje jednoho člena rozhodčího soudu. Tito dva členové poté vyberou občana třetího státu, který po schválení oběma smluvními stranami bude jmenován předsedou rozhodčího soudu. Předseda bude jmenován do dvou měsíců ode dne jmenování ostatních dvou členů rozhodčího soudu.

4 Pokud nezbytná jmenování nebyla provedena ve lhůtách uvedených v odstavci 3 tohoto článku, kterákoliv ze smluvních stran může, pokud není dohodnuto jinak, požádat předsedu Mezinárodního soudního dvora, aby provedl nezbytná jmenování. Je-li předseda občanem některé smluvní strany nebo mu jiná okolnost brání ve výkonu takové funkce, bude požádan o provedení nezbytných jmenování místopředseda. Pokud by byl místopředseda občanem některé smluvní strany nebo by mu ve výkonu takové funkce bránila jiná okolnost, bude vyzván k provedení nezbytných jmenování služebně nejstarší člen Mezinárodního soudního dvora, který není občanem žádné ze smluvních stran.

5 Rozhodčí soud určí vlastní jednací pravidla. Rozhodčí soud přijímá svoji rozhodnutí většinou hlasů. Takové rozhodnutí je závazné pro obě smluvní strany. Pokud není dohodnuto jinak, rozhodnutí rozhodčího soudu bude vydáno do šesti měsíců od jmenování předsedy podle odstavce 3 nebo 4 tohoto článku.

6. Každá smluvní strana uhradí náklady svého člena rozhodčího soudu a své účasti v rozhodčím řízení; náklady předsedy a ostatní zbývající náklady ponese obě smluvní strany rovným dílem. Rozhodčí soud však může ve svém rozhodnutí určit, že větší část nákladů ponese jedna ze smluvních stran, a toto rozhodnutí bude závazné pro obě smluvní strany.

ČLÁNEK XIII

Ostatní mezinárodní dohody

Jestliže je některá otázka upravená současně ustanoveními této dohody a jakoukoli jinou mezinárodní dohodou, kterou jsou obě smluvní strany vázány, s uplatněním odstavce 8 článku IX (Všeobecné výjimky), nic v této dohodě nebrání investorovi jedné smluvní strany, který vlastní investice na území druhé smluvní strany, aby využil nejvýhodnější režim.

ČLÁNEK XIV

Použitelnost

Tato dohoda se vztahuje na všechny investice uskutečněné investorem jedné smluvní strany na území druhé smluvní strany počínaje dnem 1. ledna 1955.

ČLÁNEK XV

Závěrečná ustanovení a vstup v platnost

1. Smluvní strana může odeprít výhody plynoucí z této dohody investorovi druhé smluvní strany, který je podnikem této smluvní strany a investicím takového investora, pokud investoři třetího státu vlastní nebo ovládají tento podnik a odpírající smluvní strana přijme nebo bude vůči třetímu státu zachovávat opatření, která zakazují transakce s tímto podnikem nebo která by byla porušena nebo obcházena, pokud by byly výhody plynoucí z této dohody poskytnuty tomuto podniku nebo jeho investicím.

2. Na základě předchozího oznámení a konzultací podle této dohody může smluvní strana odeprít výhody plynoucí z této dohody investorovi druhé smluvní strany, který je podnikem této smluvní strany a investicím takových investorů, pokud investoři třetího státu vlastní nebo ovládají tento podnik a tento podnik nemá žádné podstatné obchodní aktivity na území smluvní strany, podle jejíhož práva byl založen.

3. Všechny odkazy v dohodě na opatření smluvní strany zahrnují opatření použitelná v souladu s právem Evropské unie na území této smluvní strany na základě jejího členství v Evropské unii. Odkaz na „vážné potíže s platební bilancí nebo jejich hrozbu“ zahrnuje vážné potíže s platební bilancí nebo jejich hrozbu v hospodářské nebo měnové unii, jejímž členem je smluvní strana.
4. Základní bezpečnostní zájmy smluvní strany mohou zahrnovat zájmy vyplývající z jejího členství v celní, hospodářské nebo měnové unii, společném trhu nebo zóně volného obchodu.
5. Smluvní strany souhlasí s tím, že otázka souladu opatření smluvní strany s touto dohodou je záležitostí, která bude řešena výhradně podle mechanismu řešení sporů podle této dohody.
6. Všechny přílohy a poznámky tvoří nedílnou součást této dohody.
7. Každá smluvní strana písemně oznámí druhé smluvní straně splnění postupů požadovaných na jejím území pro vstup této dohody v platnost. Tato dohoda vstoupí v platnost šedesátým dnem po pozdějším oznámení. Ke dni vstupu této dohody v platnost bude platnost Dohody mezi vládou České a Slovenské Federativní Republiky a vládou Kanady o podpoře a ochraně investic ze dne 15. listopadu 1990, s tím, že se nyní jedná o Dohodu mezi Českou republikou a Kanadou, ukončena, s tou výjimkou, že se její ustanovení nadále použijí na jakýkoli spor mezi smluvní stranou a investorem druhé smluvní strany, který investor podle této dohody předložil rozhodčímu řízení před vstupem nové dohody v platnost. S výjimkou těchto sporů se nová dohoda použije zpětně, a to především postup uvedený v článku X (Řešení sporů mezi investorem a hostitelskou smluvní stranou).
8. Tato dohoda zůstane v platnosti, pokud některá ze smluvních stran písemně neoznámí druhé smluvní straně svůj úmysl ukončit její platnost. Ukončení platnosti této dohody nabude účinnosti jeden rok poté, co druhá smluvní strana obdržela oznámení o ukončení platnosti. Pro investice uskutečněné před datem, kdy ukončení platnosti této dohody nabylo účinnosti, zůstanou ustanovení článků I až XIV této dohody včetně v platnosti po dobu 15 let.

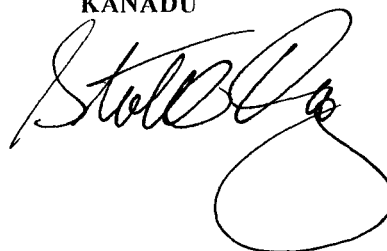
NA DŮKAZ TOHO níže podepsaní, náležitě zmocnění, podepsali tuto dohodu.

DÁNO ve dvojím vyhotovení v *Praze* dne *6. května* 2009, v jazyce českém, anglickém a francouzském, přičemž všechny texty jsou stejně platné.

ZA
ČESKOU REPUBLIKU

ZA
KANADU

PŘÍLOHA A

Vysvětlení nepřímého vyvlastnění

Článek VI (Vyvlastnění) této dohody stanoví, že:

Investice nebo výnosy investorů kterékoli smluvní strany nebudou znárodněny, vyvlastněny nebo podrobeny jiným opatřením majícím podobný účinek jako znárodnění nebo vyvlastnění (dále jen „vyvlastnění“) na území druhé smluvní strany, kromě případů provedených ve veřejném zájmu, na základě zákona, nediskriminačním způsobem proti vyplacení okamžité, dostatečné a efektivní náhrady....

Smluvní strany potvrzují své společné chápání, že:

(a) Koncepce "opatření majících podobný účinek jako znárodnění nebo vyvlastnění" může být také označena jako "nepřímé vyvlastnění." Nepřímé vyvlastnění vyplývá z opatření nebo řady opatření smluvní strany, která mají účinek podobný přímému vyvlastnění bez formálního převodu vlastnického práva nebo přímého zabavení;

(b) Určení, zda opatření nebo řada opatření smluvní strany zakládá nepřímé vyvlastnění, vyžaduje zkoumání skutkového stavu každého jednotlivého případu, které bere v úvahu mezi jinými okolnostmi:

- (i) ekonomický dopad opatření nebo řady opatření, ačkoli pouhá skutečnost, že opatření nebo řada opatření smluvní strany má nepříznivý účinek na ekonomickou hodnotu investice neznamena, že došlo k nepřímému vyvlastnění,
- (ii) rozsah, ve kterém opatření nebo řada opatření zasahuje do zjevných, přiměřených, z povahy investice vyplývajících očekávání, a
- (iii) charakter opatření nebo řady opatření; a

(c) Kromě výjimečných okolností, například jsou-li opatření nebo řady opatření tak přísná, že ve světle jejich účelu na ně nemůže být rozumně pohlíženo jako na opatření přijatá a použitá v dobré víře, nediskriminační opatření smluvní strany, která jsou navržena a používána k ochraně oprávněných zájmů veřejného blaha, jako je zdraví, bezpečnost a životní prostředí, nezakládají nepřímé vyvlastnění.

PŘÍLOHA B

Řešení sporů mezi investorem a hostitelskou smluvní stranou

I. Přístup veřejnosti k jednání a dokumentům:

1. Pokud smluvní strana po konzultacích s investorem, se kterým je ve sporu, rozhodne, že to je ve veřejném zájmu a o tomto rozhodnutí informuje rozhodčí soud, jednání vedená podle článku X (Řešení sporů mezi investorem a hostitelskou smluvní stranou) budou veřejná. V tomto případě, v rozsahu nezbytném k zajištění ochrany důvěrných informací, povede rozhodčí soud část jednání na neveřejném zasedání. Rozhodčí soud se bude snažit zajistit, aby přístup veřejnosti na jednání nebyl příčinou nepřiměřených průtahů v řízení.
2. Po poradě se stranami sporu stanoví rozhodčí soud pravidla pro ochranu důvěrných informací a vhodná logistická opatření pro veřejné jednání.
3. Jakýkoli nález rozhodčího soudu podle této dohody bude veřejně přístupný s tím, že důvěrné informace budou z nálezu vymazány. Všechny ostatní dokumenty předložené rozhodčímu soudu nebo vydané rozhodčím soudem budou veřejně přístupné, pokud se strany sporu nedohodnou jinak, pod podmínkou, že z nich budou vymazány důvěrné informace.
4. Strana sporu může v souvislosti s rozhodčím řízením zpřístupnit neupravené dokumenty dalším osobám, pokud to považuje za nezbytné pro přípravu svého případu, musí však zajistit, aby tyto osoby chránily důvěrné informace obsažené v těchto dokumentech.
5. V průběhu řešení sporu podle této dohody mohou smluvní strany poskytnout úředníkům vlád svých samosprávných celků všechny příslušné neupravené dokumenty, musejí však zajistit, aby tyto osoby chránily důvěrné informace obsažené v těchto dokumentech.
6. V rozsahu, ve kterém rozhodnutí rozhodčího soudu označuje informaci za důvěrnou a právní úprava smluvní strany o přístupu k informacím požaduje veřejný přístup k této informaci, má právní úprava smluvní strany o přístupu k informacím přednost. Smluvní strana by se však měla snažit používat svoji právní úpravu o přístupu k informacím tak, aby chránila informace označené tribunálem jako důvěrné.

II. Podání stran, které nejsou stranami sporu

1. Na základě žádosti rozhodčího soudu nebo obou stran sporu může smluvní strana, která není stranou sporu, učinit písemná podání k rozhodčímu soudu, avšak pouze v otázce výkladu této dohody. Smluvní straně, která není stranou sporu, budou

zpřístupněna všechna podání předložená rozhodčímu soudu za předpokladu, že tato strana učinila uvedené podání k rozhodčímu soudu. Smluvní strana, která není stranou sporu, bude nakládat s informacemi, které obdržela podle tohoto odstavce, jako kdyby byla smluvní stranou, která je stranou sporu.

2. Jakákoli strana, která není stranou sporu a která je osobou smluvní strany, a která si přeje předložit rozhodčímu soudu písemné podání („žadatel“), požádá rozhodčí soud o souhlas s předložením tohoto podání, a to v souladu s použitelnými Pravidly upravenými v části III této přílohy. Žadatel připojí svoje podání k žádosti.

3. Žadatel doručí žádost o souhlas s předložením podání strany, která není stranou sporu, a podání všem stranám sporu a rozhodčímu soudu.

4. Rozhodčí soud určí vhodné datum, kdy se strany sporu budou moci vyjádřit k žádosti o souhlas s předložením podání stranou, která není stranou sporu.

5. Rozhodčí soud zváží při rozhodování, zda udělí straně, která není stranou sporu, souhlas s předložením podání, mimo jiné, rozsah, ve kterém:

- (a) podání strany, která není stranou sporu, pomůže rozhodčímu soudu při rozhodování o skutkových nebo právních otázkách týkajících se rozhodčího řízení tím, že přináší hledisko, zvláštní poznatky nebo pohled zevnitř, který je zásadně odlišný od hlediska, zvláštních poznatků nebo pohledu zevnitř stran sporu a až dosud neznámých rozhodčímu soudu;
- (b) podání strany, která není stranou sporu, se vyjadřuje k záležitosti v rámci sporu;
- (c) má strana, která není stranou sporu, významný zájem na rozhodčím řízení;
a
- (d) je veřejný zájem na věci projednávané v rozhodčím řízení.

6. Rozhodčí soud zajistí, aby:

- (a) jakékoli podání strany, která není stranou sporu, nenarušilo řízení; a
- (b) žádná ze stran sporu nebyla tímto podáním příliš zatěžována nebo nespravedlivě poškozena.

7. Rozhodčí soud rozhodne, zda straně, která není stranou sporu, udělí souhlas s předložením podání. Pokud tento souhlas udělí, rozhodčí soud stanoví vhodné datum, ve kterém strany sporu mohou na toto podání písemně odpovědět. Do tohoto data se může smluvní strana, která není stranou sporu, v souladu s ustanovením odstavce 1, vyjádřit k jakékoli otázce výkladu této dohody uvedené v podání strany, která není stranou sporu.

8. Rozhodčí soud, který udělí souhlas s podáním strany, která není stranou sporu, není povinen se během rozhodčího řízení vyjadřovat k podání, a strana, která není stranou sporu a která předkládá podání, není oprávněna předkládat další podání v rozhodčím řízení.

9. Přístup k jednání a dokumentům stranami, které nejsou stranami sporu, které podaly žádosti v souladu s těmito postupy, bude upraven ustanoveními podle části I této přílohy (*Přístup veřejnosti k jednání a dokumentům*).

III. Pravidla pro podání strany, která není stranou sporu:

1. Žádost strany, která není stranou sporu, o udělení souhlasu s předložením podání
 - (a) bude vyhotovena v písemné podobě, bude opatřena datem a podpisem osoby podávající žádost, a bude zahrnovat adresu a další kontaktní informace žadatele;
 - (b) bude mít nejvýše pět strojově napsaných stran;
 - (c) bude obsahovat popis žadatele zahrnující, je-li to relevantní, jeho členství a právní postavení (tj. zda jde o společnost, obchodní asociaci nebo jinou nevládní organizaci), jeho všeobecné cíle, povahu jeho činnosti a mateřskou organizaci (včetně organizace, která přímo nebo nepřímo ovládá žadatele);
 - (d) bude obsahovat informace, zda žadatel je nebo není, přímo či nepřímo, spojen s některou ze stran sporu;
 - (e) označí jakoukoli vládu, osobu nebo organizaci, která poskytla jakoukoli finanční nebo jinou pomoc při přípravě podání;
 - (f) přesně uvede, jaké povahy je zájem žadatele na rozhodčím řízení;
 - (g) uvede zvláštní otázky skutkového stavu nebo práva v rozhodčím řízení, ke kterým se žadatel vyjádřil v písemném podání;
 - (h) vysvětlí, s odkazem na okolnosti uvedené v odstavci 5 části II této přílohy (*Podání stran, které nejsou stranami sporu*), z jakého důvodu by měl rozhodčí soud přijmout podání; a
 - (i) bude vyhotovena v jazyce rozhodčího řízení.
2. Podání předložené stranou, která není stranou sporu, bude:
 - (a) opatřené datem a podepsané osobou předkládající podání;

- (b) stručné a v žádném případě nebude delší než 20 strojově napsaných stran, včetně jakýchkoli příloh;
- (c) obsahovat přesné prohlášení na podporu stanoviska žadatele ve věci : a
- (d) se vyjadřovat pouze k záležitostem v rámci sporu.